

tipnih pripomočkov in njihovo uporabo za boljše dojetje kulturnih vsebin na razstavah in v izobraževalnih programih. V četrtem sklopu je prikazana predstavitev in ovrednotenje izobraževalnih programov. Predstavljena so veččutna in glasbena vodstva po razstavah, različne delavnice in drugi med trajanjem projekta izvedeni programi. Peto poglavje zbornika predstavlja različne načine sodelovanja in vključevanja oseb iz ranljivih skupin v predstavitve in interpretacije dediščine v muzejskih in galerijskih ustanovah. Šesti sklop pa prinaša predloge za dostopnost muzejskih knjižnic. Tem sklopom so priključena še mnenja svetovalcev in strokovnih sodelavcev in nekatere refleksije študentov, ki so sodelovali pri projektu. Publikacija je izšla tudi v angleškem jeziku.

Andrej Dular

331

Dotik preteklosti = A touch of the past. Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, 2015, 23 str.

V okviru projekta *Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam*, ki ga je v letih 2013 do 2015 vodil Slovenski etnografski muzej in ki naj bi približal muzejske razstavne vsebine omenjenim skupinam, je izšla drobna broširana publikacija z naslovom *Dotik preteklosti*.

Prinaša prikaz replik oziroma ponazoril muzealij, si so jih kustodinje in kustosi izbrali za ponazoritev razstavnih vsebin prve stalne razstave SEM z naslovom *Med naravo in kulturo*. Ker so originalni predmeti (muzealije) za obiskovalce zaradi sporočilne dragocenosti in enkratnosti v vitrinah in tako nedostopni, omogočajo njihovi prosto dostopni nadomestki, ki so razstavljeni v posameznih razstavnih prostorih, tipno spoznavno izkušnjo vsem muzejskim obiskovalcem, zlasti pa tistim s posebnimi potrebami. Knjižica prinaša kratke predstavitve predmetov in njihov pomen v kontekstu razstavnih vsebin, v katere so umeščeni. Tekste dopolnjujejo fotografije replik in nekaterih miljejev, iz katerih izvirajo v muzej preneseni originalni predmeti.

Obiskovalci tako lahko поблиže spoznajo in tudi otipajo naslednje replike oziroma ponazorila: čupo – plovilo slovenskih morskih ribičev iz Nabrežine pri Trstu, lončarsko vreteno in pekač za kuretino iz Bele krajine ter šolski vajenici, ki sta nastali v vzgojno-izobraževalnem programu Učiteljskega centra v Ljubljani. Nadalje so tu še predmeti notranje hišne opreme, kot sta stol z naslonom in čelešnik, posebna svetilna priprava na goreče trske. Družbeno in duhovno razstavno

vsebinsko ponazarjajo vratna trlica za kaznovanje prestopnikov in rovaši, lesene palice za beleženje dolgov in količin ter čebelji panj v obliki psa. Zunajevropske razstavne vsebine zastopata z replikama bumerang in poglavarški stolček. Vsi teksti v brošuri so prevedeni tudi v angleški jezik.

Andrej Dular

332

Fran Vesel: Fran Vesel, kronist življenja z začetka 20. stoletja: hommage Franu Veselu: razstavni katalog. Ljubljana: Slovenski etnografski muzej, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov, 2015, 87 str.

Katalog z naslovom *Fran Vesel: Fran Vesel, kronist življenja z začetka 20. stoletja: hommage Franu Veselu* je izšel v letu 2015 v času dveh razstav, ki sta bili postavljeni na ogled v spomin na življenje in delo slovenskega amaterskega fotografa Frana Vesela. Razstava *Fran Vesel, Kronist življenja z začetka 20. stoletja* je bila med 11. junijem in 4. oktobrom 2015 na ogled v upravni hiši Slovenskega etnografskega muzeja, razstava *Hommage Franu Veselu* pa med 11. junijem in 11. julijem 2015 v Galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov.

Razstavni katalog je razdeljen na dva dela. Prvi del je posvečen predstavitvi razstave v Slovenskem etnografskem muzeju in obsega predgovor, s katerim dr. Bojana Rogelj Škafar Veselovo zbirko fotografij umesti v okvir dokumentacije SEM. Predgovor je objavljen tudi v angleškem jeziku. Sledi prispevek avtorice razstave v SEM, Anje Jerin, o življenju in delu Frana Vesela v luči njegovega zanimanja za fotografsko ustvarjanje. V angleški jezik je preveden izvleček omenjenega prispevka. Konec prvega dela kataloga zaključuje predstavitev razstavljenih Veselovih fotografij iz Veselove zbirke v dokumentaciji SEM, iz zbirke Oddelka za zgodovino in uporabno umetnost Narodnega muzeja Slovenije, iz Rokopisne zbirke in zbirke redkih tiskov Narodne in univerzitetne knjižnice in iz Slikovne in kartografske zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice. Fotografije nam na vpogled ponujajo del Veselove ohranjene fotografske zapuščine, katerih rdeča nit je mesto Ljubljana s svojimi prebivalci v luči Veselovega dožemanja fotografije kot dokumenta minljivega časa.

Drugi del kataloga obsega predgovor predsednika Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov, Aleša Sedmaka, sledi pa mu predstavitev razstave v Galeriji ZDSLJU, ki jo je pripravila Olga Butinar Čeh. Oba prispevka sta prevedena v angleški jezik. V nadaljevanju katalog zaokrožuje kratka kronologija hiše na Komenskega ul. št. 8, kjer je svoj čas živel Fran Vesel, ter kratke predstavitve